

Richard Burton en el darrer paper

1984, 1984

Guillem HAUSA

No falla. Un llibre de ciència-ficció, *1984*, havia de ser necessàriament portat al cinema en 1984. Michael Radford n'és el director, un britànic procedent de la BBC i que dirigí la primera pel·lícula, *Another time, another place*, en 1982. Aquesta versió es manté bastant fidel al llibre, per imposició de la viuda d'Orwell.

La societat descrita per Orwell té moltes connotacions amb la Unió Soviètica. Segons va declarar ell mateix poc després de la publicació de l'obra, «la meua novel·la no ha d'interpretar-se com un atac al socialisme o al Partit laborista britànic [del qual sóc simpatitzant], sinó com una exposició de les perversions de l'economia centralitzada i que han estat, en part, realitzades pel comunisme i pel feixisme. No crec que el tipus de societat que he descrit arribarà necessàriament, però

crec que alguna cosa semblant arribarà».

Possiblement, un dels defectes principals de la pel·lícula —per la fidelitat a la novel·la— és la reconstrucció de la societat de 1984. Aquesta societat es remet de tal forma a l'obra literària, que sembla que el film haja estat dirigit en 1948. D'altra banda, algunes —més bé poques— previsions de l'autor britànic sembla que s'estan materialitzant. Només cal fixar-se en Reagan fent el *cow-boy* a l'Amèrica Central, tractant de desenfundar més ràpid que «Doc» Holliday el Pershing II, mentre Txernenko desenfunda la sabata revolucionària «à la» Krutxev per anihilar els guerrillers d'Afganistan.

La pel·lícula, doncs, és una decepció. A pesar de comptar amb uns bons actors (és el film pòstum de Richard Burton) i algunes escenes impactants com la de la tortura, es fa pesada en ocasions. Segurament si Ridley Scott —sí, el director de *Blade Runner*— l'hagués dirigit, se n'haurien derivat uns altres resultats.

Tercer número de «La Rella»

Domènec ROS

De l'ambient literari a la comarca del Baix Vinalopó va sorgir la revista *La Rella*, que ara ha publicat el número 3, corresponent a la tardor d'enguany. Un consell de redacció format per nou persones ha anat afinant el model de la publicació, fins aconseguir una depuració formal i de continguts ben remarcables.

Aquest tercer número constitueix un homenatge a la figura d'Antoni Bru i Gómez, una persona que fou estimada i admirada per tots els qui avui se'n consideren deixebles. Andreu Castillejos i Josep Maraldés fan, respectivament, un retrat personal i una aproximació a la seua obra político-social.

Pel que fa al capítol de recerca, hi ha un treball de Joaquim Serrano sobre la vila d'Elx entre dues conjuntures històriques (1262-1855). Especialment interessant és l'article d'Enric Balaguer dedicat a *El Mòle*, primer periòdic en català de l'època de la Renaixença, des de l'enfocament de la revolució burgesa i la qüestió nacional. Tota la confusa barreja ideològica de la publicació és analitzada per Balaguer amb lucidesa i capacitat crítica; en destaca les deficiències i les connotacions pròpies del romanticisme il·lustrat, de la incomprensió del fet nacional i les característiques de popularitat, inconfor-

misme i apassionada contestació.

Vicent Salvador, en el camp literari, publica un treball sobre «Mr. Poe i la filosofia de la composició poemàtica», en el qual s'endinsa en la concepció teòrica i pràctica de la poètica del genial autor. Josep Antoni Ybarra hi publica un comentari sobre «Algunes reaccions enfront de la crisi econòmica», amb la tesi que les respostes a la crisi constitueixen un endarreriment en el desenvolupament del sistema.

L'apartat de creació, amb textos de M. Glòria Roig i Josep Manuel Blasco, i les ressenyes literàries completes aquest número 3 de *La Rella*, una revista que, amb períodes de silenci, però amb una línia ascendent, és un exemple de publicació on caben un espectre de temes i col·laboracions interdisciplinàries i suggerents.